

Biuletyn Polonistyczny

03.02.2025

Uniwersytet

Instytut Studiów Środkowoeuropejskich, Wydział Filozoficzny

Miejscowość: Prešov

Instytucja macierzysta:

Adres: ul. 17. novembra 1, 080 01 Prešov

Lektorat języka polskiego został w Preszowie otwarty w roku akademickim 1969/1970. Założony został przy Katedrze Języka i Literatury Słowackiej na Wydziale Filozoficznym w Preszowie Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach. Od roku akademickiego 1993/1994 został włączony do Katedry Sławistyki, którą wydzielono z Katedry Języka i Literatury Słowackiej i która została powołana do życia jako samodzielna jednostka naukowo-dydaktyczna Wydziału Filozoficznego w Preszowie Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach dnia 1 września 1993 roku.

Katedra Sławistyki była od roku 1997 częścią Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie i w ramach reorganizacji na Wydziale Filozoficznym została od 1 września 2005 roku wraz z Katedrą Rusycystyki i Translatoryki oraz Katedrą Ukrainistyki scalona w Instytut Rusycystyki, Ukrainistyki i Sławistyki.

Od 2013 r. Katedra Sławistyki występowała pod nazwą Katedra Studiów Środkowoeuropejskich, od stycznia 2014 roku była częścią Instytutu Ukrainistyki i Studiów Środkowoeuropejskich, od 1 czerwca 2019 roku Katedra Studiów Środkowoeuropejskich została przekształcona w **Instytut Studiów Środkowoeuropejskich** a w ramach Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Preszowskiego od tej daty funkcjonuje jako samodzielna jednostka naukowo-dydaktyczna. Lektorat języka polskiego na przekór tym licznym zmianom organizacyjnym utrzymał się przy Instytucie Studiów Środkowoeuropejskich od 1969 r. aż do chwili obecnej.

Nauczanie języka polskiego było realizowane w ramach kilku programów nauczania:

slawistyka - nauczycielskie studia magisterskie w kombinacji z językiem słowackim, ukraińskim, rosyjskim (1992/1993 - 2003/2004),

slawistyka - jednolite nienauczycielskie studia magisterskie (1995/1996 - 2013/2014),

język i literatura polska - nienauczycielskie magisterskie studia w kombinacji z językiem słowackim, niemieckim, angielskim, zarządzaniem, filozofią (1998/1999 - 2002/2003).

W ramach prowadzonych kierunków język polski był nauczany jako specjalizacja, co oznacza, że poza ćwiczeniami lektorskimi z języka polskiego studenci zaliczyli także wykłady i seminaria z języka polskiego, literatury i kultury, często w szerszym słowiańskim kontekście. Lektorat języka polskiego był także częścią kierunku - język i literatura słowacka, a jako przedmiot fakultatywny był proponowany studentom innych kierunków.

Współczesność:

Program studiów środkowoeuropejskich

Obecnie nauka języka polskiego realizowana jest w Instytucie Studiów Środkowoeuropejskich w ramach programu studia środkowoeuropejskie. Od roku akademickiego 2012/2013 na stopniu licencjackim a od 2016/2017 także na stopniu magisterskim, pod gwarancją pracowników Instytutu:

prof. PhDr. Peter Káša, CSc.;

prof. Mgr. Marta Vojteková, PhD.;

doc. Mgr. Marek Mitka, PhD.;

doc. Mgr. Ivana Slivková, PhD.;

doc. Mgr. Olha Madyar, CSc.

Zasadnicze jądro programu studiów środkowoeuropejskich stanowią przedmioty zorientowane na uzyskanie kompetencji językowej w języku polskim: lektorat, podstawy komunikacji językowej, komunikacja językowa, współczesny język polski, wypowiedź pisana.

Następna grupa przedmiotów związana jest z literaturą i kulturą Polski, a także innych krajów środkowoeuropejskich: literatura i kultura środkowoeuropejska, wybrane zagadnienia z kultur Europy Środkowej, współczesna Europa Środkowa, literatura światowa, podstawy komunikacji literackiej, podstawy komunikacji interkulturowej.

W programie są też przedmioty zapoznające studentów z podstawami tłumaczenia pisemnego i ustnego: tłumaczenie specjalistyczne, tłumaczenie artystyczne, podstawy tłumaczenia ustnego i pisemnego, seminarium translatologiczne, oraz przedmioty, dzięki którym studenci uzyskują rozeznanie w geografii, polityce i historii Polski i innych państw środkowoeuropejskich: geopolityka Europy Środkowej, historia Europy Środkowej, geografia kulturowa Europy Środkowej, wstęp do studiów środkowoeuropejskich.

Oprócz tego mają studenci możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych takich jak: ortografia języka polskiego, praktyczna morfologia (język polski), praktyczna składnia (język polski), kultura językowa, twórcze pisanie, historia i kultura niemieckiego obszaru językowego, środkowoeuropejski film, analiza tekstów medialnych i język internetu, centra kulturowe Europy Środkowej, przestrzeń medialna Europy Środkowej, symbole narodowe Europy Środkowej i inne.

Oprócz głównego języka polskiego, w trzecim semestrze na I stopniu studenci wybierają drugi język – język niemiecki. Nauczanie drugiego języka realizowane jest za pośrednictwem przedmiotów: lektorat, ćwiczenia językowe, komunikacja językowa, wypowiedź pisana.

Studia umożliwiają także pobyt za granicą, dają perspektywę podróżowania i korzystania ze stypendiów (udzielanych przez Erasmus+, NAWA, SAIA.).

Dominującą część zajęć prowadzą pracownicy Instytutu Studiów Środkowoeuropejskich, oprócz nich także pedagodzy z innych instytutów i wydziałów.

W Instytucie Studiów Środkowoeuropejskich realizowane są:

- studia I stopnia – program *studia środkowoeuropejskie* (specjalizacja: język polski), poziom znajomości języka polskiego po studiach licencjackich: B1;
- studia II stopnia – program *studia środkowoeuropejskie* (specjalizacja: język polski), poziom znajomości języka polskiego po studiach magisterskich: C1;
- studia III stopnia – program *slawistyka*.

Dane kontaktowe:

Inštitút stredoeurópskych štúdií

Filozofická fakulta

Prešovská univerzita v Prešove

ul. 17. novembra 1

Prešov

080 01

Slovenská republika/ Słowacja

marta.vojtekova@unipo.sk

Zob. także:

Marta Vojteková, *Polonistyka w Preszowie na Słowacji – historia i współczesność*, "Postscriptum Polonistyczne" 2015, nr 1 (15), s. 113-117.

Słowa kluczowe: studia środkowoeuropejskie, slawistyka, polonistyka słowacka